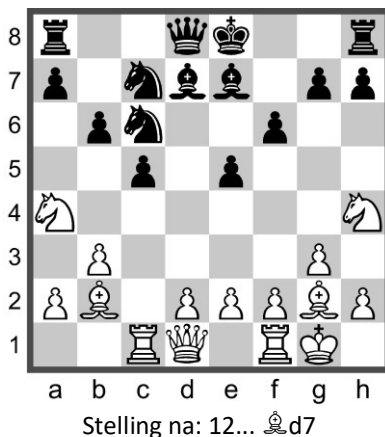

OPLOSSINGEN Strategieopgaven 1-8

1

Keres, P. – Smyslov, V.
QUIZVRAAG 01, 1947

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 c5 3. ♘f3 e6 4. g3 d5 5. cxd5 ♘xd5
6. ♙g2 ♘c6 7. 0-0 ♘c7 8. b3 ♙e7 9. ♙b2 e5 10.
♚c1 f6 11. ♘a4 b6 12. ♘h4 ♙d7

Stelling na: 12... ♙d7

Het zwarte spel is nogal provocerend. Hoe kan wit zijn tegenstander uit het zadel lichten?

13. e3

Oplossing: Het is interessant dat dit kleine pionzetje zwart al bijna voor onoplosbare problemen stelt. Het zit hem er niet zozeer in de directe dreiging Dh5+ gevolgd door Pg6 met kwaliteitswinst. Deze dreiging laat zich gemakkelijk pareren, maar de problemen voor zwart doemen vooral op door de positionele dreiging d2-d4. Niet alleen dreigt wit het zwarte centrum te ondermijnen, maar in combinatie met de tactische dreigingen die er direct ontstaan heeft zwart ook nog te kampen met het feit dat de zwarte stukken enigszins onbeholpen staan opgesteld. Deze factoren te samen kunnen snel tot een catastrofe voor zwart leiden. Een aantal mogelijke varianten:

A) In aanmerking komt ook maar dan is het kwaliteitsoffer na 13. b4 ♘xb4! 14. ♙xa8 ♚xa8 interessant. Zwart is zeker niet zonder tegenspel.

B) Ook geen gek idee is 13. f4 exf4 14. gxf4 En wit krijgt een soort stelling die we in een andere opgave zien.

13... 0-0 14. d4

De directe dreiging is d4-d5-d6 met stukwinst.

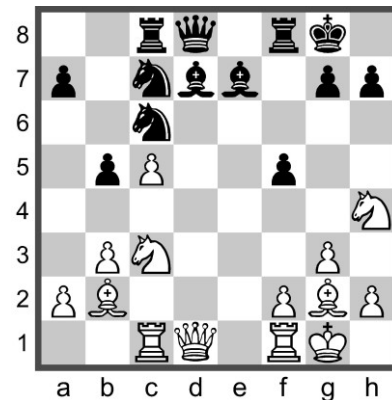
14... exd4 15. exd4 ♚c8

Zwart besluit zich tevreden te stellen met pionverlies na

16. dxc5

16. d5 ♘d4 17. ♙xd4 cxd4 18. ♚xd4 ♘b5 gevolgd door ... Pd6 en hij heeft een verdedigbare stelling verkregen.

16... b5 17. ♘c3 f5

Stelling na: 17... f5

17... ♙xc5 zou zeer slecht aflopen na 18. ♘xb5!

18. ♚c2!

Deze torenzet, waarmee de onafwendbare dreiging Td2 in de stelling wordt gebracht, is veel beter dan de terugtrekking van het paard met 18. Pf3 omdat zwart met 18. ... Lf6 nog volop meedoet.

18... ♙xh4 19. ♚d2 ♚f7 20. gxh4!

Dit eenvoudige terugnemen van het stuk is veel sterker dan de mogelijke damewinst na 20. ♙xc6 ♙xc6 21. ♚xd8+ ♚xd8 en zwart heeft relatief gezien nog kansen op redding.

20... ♘e6 21. ♘xb5

Met twee minuspionnen bij hopeloze stelling had Smyslov ook wel meteen mogen opgeven. Hij deed nog:

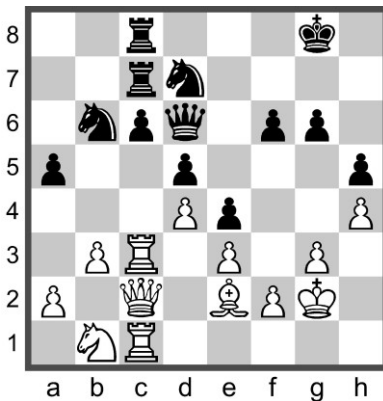
21... ♖xc5 22. ♘d6 ♜e7 23. ♘xc8 ♜xc8 24. ♙a3
 ♘e4 25. ♙xe4 fxe4 26. ♙xe7 ♘xe7 27. ♜xd7
 om hier pas de wapens neer te leggen.
 1-0

Taimanov, M. – Martinovic, S.

🌐 QUIZVRAAG 02 / quiz 29, 1977

1. ♘f3 d5 2. b3 ♘f6 3. ♙b2 c6 4. e3 ♙g4 5. h3 ♙xf3
 6. ♜xf3 ♘bd7 7. ♙e2 e5 8. g3 ♙d6 9. 0-0 e4 10.
 ♜g2 ♜e7 11. d4 0-0 12. c4 ♜fe8 13. ♘c3 ♙a3 14.
 ♙xa3 ♜xa3 15. ♜fc1 a6 16. c5 b6 17. cxb6 ♘xb6
 18. ♜c2 ♜ec8 19. ♜ac1 a5 20. ♜f1 ♜b4 21. ♘b1
 ♜d6 22. ♜e1 ♘fd7 23. ♙g2 g6 24. ♜d2 h5 25. h4
 f6 26. ♜c3 ♜a7 27. ♜c2 ♜ac7

Stelling na: 27... ♜ac7

Hoe bouwt wit zijn voordeel uit?

28. ♜c5!

Oplossing: Met dit schijnoffer, dat hem op strategische gebied van dienst is, komt wit daadwerkelijk verder. De pion op a5 wordt op de korrel genomen en zwart is niet in staat hem te dekken. De toren kan uiteraard niet genomen worden wegens materiaalverlies.

28. ♙a6 ♜a8 29. ♙b5

28... a4 29. bxa4 ♜e6 30. a5!

Een sterke tussenzet waardoor wit zijn behaald voordeel behoudt. Na het zwakkere

30. ♜c3! c5 31. dxc5 ♜xc5 32. ♜xc5 ♜xc5 heeft zwart het ergste achter de rug.

30... ♘a8

30... ♘xc5? was uit den boze wegens 31. axb6 en er hangen twee stukken bij zwart.

31. ♜c3 c5

Ook nu lijkt zwart zich met deze actie te kunnen bevrijden maar de sterke witte a-pion blijft een 'handenbindertje'.

32. dxc5 ♜xc5 33. ♜b3 ♜xc3 34. ♜xc3 ♜xc3 35. ♘xc3

Door alle torens te ruilen hoopt zwart de druk op zijn stelling te verlichten. Hij komt bedrogen uit, want met een nieuwe tactische wending trekt wit de partij definitief naar zich toe.

35... ♘c7 36. ♘xd5!

Deze wending moet zwart overzien hebben.

36... ♘xd5 37. ♙c4

Hier blijkt de witte a-pion niet onbelangrijk te zijn! Zwart kan zijn paard op d5 niet dekken.

37... ♙g7 38. ♙xd5 ♜e5 39. ♜b7!

De meest nauwkeurige. Niet alleen wordt het paard gepend, maar tegelijkertijd valt wit de pion op e4 aan en ondersteunt hij de opmars van zijn a-pion.

39... ♜f5 40. ♙xe4 ♜e6 41. ♙c6

1-0

Ivanchuk – Dreev

🌐 QUIZVRAAG 03 / quiz 31, 1987

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 ♘f6 4. e5 ♘fd7 5. c3 c5 6.
 ♙d3 ♘c6 7. ♘e2 cxd4 8. cxd4 f6 9. exf6 ♘xf6 10.
 ♘f3 ♙d6 11. 0-0 ♜c7

Stelling na: 11... ♜c7

Hoe pakt wit de stellingsproblemen aan?

Oplossing:

12. g3!

Een sterk plan van de witspeler. Wit heeft in principe de betere pionnenstructuur (zwarte pion op e6 is achtergebleven op een open lijn en dus zwak). Als compensatie voor dit manco beschikt zwart over een grote activiteit van stukken. Vooral zijn loper op d6 is

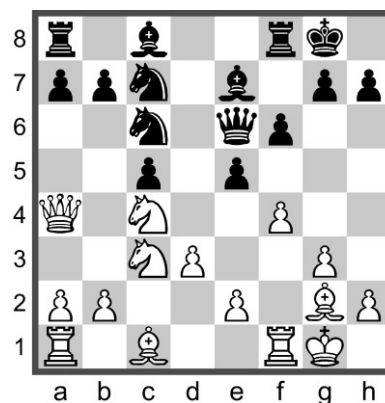

Matulovic, M. – Janosevic, D.

QUIZVRAAG 04 / quiz 32, 1960

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 c5 3. g3 d5 4. cxd5 ♘xd5 5. ♙g2
 ♘c7 6. ♘f3 ♘c6 7. ♚a4 ♚d7 8. d3 e5 9. 0-0 ♙e7
 10. ♘d2 0-0 11. ♘c4 f6 12. f4 ♚e6

Stelling na: 12... ♚e6

Waar speelt wit op in deze stelling?

Oplossing: 13. f5!

Een sterke zet die veld e4 permanent vastlegt voor een wit stuk.

13... ♚d7 14. ♙e3 ♚b8 15. ♙xc6!

Dit kon al eerder maar na zwarts laatste zet is dit het meest ideale moment om de zwarte pionformatie te versplinteren.

15... bxc6 16. ♘e4

Hier staat het paard als een reus. Niet alleen wordt de pion op c5 onder schot genomen, ook ondersteunt het paard een pionnenwals op de koningsvleugel.

16... ♘a6 17. a3 ♚b5 18. ♚c2 ♚c7 19. ♚f3 ♙d7 20. g4!

Wit maakt zich op voor de acties tegen de zwarte koning.

20... ♙e8 21. ♚af1 ♚d8 22. ♚c1 ♚b7 23. g5

Het is niet goed om nog meer voorbereidingen te treffen. Zwart stond klaar om met ... Lxf7 het paard op c4 eventueel onschadelijk te maken in het geval de witte dame zich naar de koningsvleugel zou begeven.

23... ♙h5

23... fxg5! 24. ♙xg5 ♙xg5 25. ♚xg5 is goed voor wit.

24. ♚f2 ♙h8 25. ♚g2 ♚d7 26. ♚e1 ♚e8 27. ♚h4 fxg5 28. ♙xg5 g6

een sterk stuk en na de korte rochade kan hij met een toren op de half open f-lijn eventueel aanvalskansen ontwikkelen. Met de tekstzet beoogt wit om de zwartveldige lopers te ruilen. Tevens hoopt hij via veld zo zijn passieve paard op e2 te activeren om tegelijkertijd de pion op e6 onder druk te zetten.

12... 0-0 13. ♙f4 ♙d7**A) 13... e5****B) 13... ♘g4 14. ♙xd6 ♚xd6 15. ♘c3 e5****14. ♚c1 ♚ac8 15. ♚e1 ♙h8 16. ♚d2 ♚b8**

Zwart ziet geen kans om iets te ondernemen tegen de dreigende omklemming.

17. ♙b5!

Een sterke actie. Alle stukken die veld e5 verdedigen dienen afgeruild te worden.

17... a6 18. ♙xc6

Een gunstige ruil voor wit. Weldra komt zwart met een slechte loper te zitten.

18... bxc6 19. ♙xd6 ♚xd6 20. ♘e5

Wit bezet nu direct het sterke veld e5. Minder in aanmerking kwam het thematische 20. Df4 omdat zwart met 20. ... Db4! plotseling twee dreigingen heeft gecreëerd: 21. ... Dxb2 en 21. ... Pe4.

20. ♘f4**20... c5**

Zo denkt zwart zijn spel te kunnen bevrijden.

20... ♘e4 21. ♚e3 ♘xf2? faalt op (21... c5 22. f3 cxd4 23. ♚xd4 ♘g5 24. ♙g2 ♚ce8 25. ♘f4; 21... ♚xf2 22. ♚xf2 ♘xf2 23. ♘f7+) 22. ♚f1 ♘e4 23. ♘f7+ ♚xf7 24. ♚xf7

21. f3 ♙b5 22. ♘f4

Uiteraard laat wit zijn paard niet ruilen door zwarts slechte loper.

22... ♘d7?

Dit laat een elegante combinatie toe. Beter was 22. ... ♙g8.

23. ♘eg6+! hxg6 24. ♚xe6 ♚c7

24... ♚b8 25. ♘xg6+ ♙g8 26. ♘e7+ ♙f7 27. ♚ce1 en er valt niets te bedenken tegen de dreiging 27. Dg5.

25. ♘xg6+ ♙g8 26. ♘e7+ ♙f7 27. ♚g5!

Een fraaie combinatie tot slot.

27... ♙d3

27... ♙xe6 28. ♚e1+ en mat of materiaalwinst volgt.

28... ♘e5 29. ♚xe5+ ♙d7 30. ♚xd5+ ♙e6 31. ♚e3+ ♙f7 32. ♚f5+ ♙e8 33. ♘xc8+ ♙d7 34. ♚xf8

28. ♘xd5 ♙xe6

Zwart geeft de dame om niet direct mat te gaan; droog houdt hij het sowieso niet.

29. ♘xc7+ ♙d6 30. dxc5+ ♙xc7 31. c6 ♘f6 32. ♚e5+**1-0**

Trieste noodzaak daar de aftocht van de loper gepaard zou gaan met

28... ♖f7 een regelrechte mataanval ingeleid door

29. f6! ♙d8 30. ♙h6

Zwart kan materiaalverlies niet meer vermijden.

30... ♖ff7 31. ♘ed6 ♙e6 32. ♘xf7+ ♖xf7 33.

♙g7+ ♙g8 34. ♙e4 ♙c7 35. ♖g5 h6 36. ♙xh6

36. ♖xg6! was iets sterker.

36... ♖xf6 37. ♖xf6 ♙xf6 38. ♘xe5 ♙h7

Een blunder in verloren stelling.

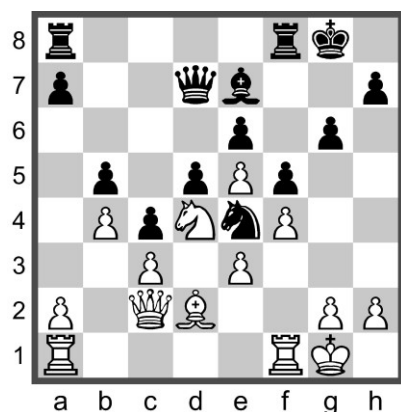
39. ♖xh5 ♙xe5 40. ♙g5+

1-0

Vasiliev – Zilberstein

♟️ QUIZVRAAG 05 / quiz 66, 1993

Zwart staat beter. Kun je kort aangeven wat zijn strategische voordelen zijn? Geef vervolgens het juiste plan aan. Zwart is aan zet.

Oplossing:

1... a5!

Zeer juist. Zwart wil graag de a-lijn gebruik om zijn stukken te verbeteren.

2. a3

Wit probeert nog even alles gedekt te houden.

2... ♖a6!

Het juiste vervolg. Direct ruilen op b4 is te vroeg. Zwart plant om eerst te verdubbelen (zelfs tripleren is mogelijk) alvorens hij de a-lijn opent.

3. ♘e2

Wit doet een poging om het sterke paard op e4 af te ruilen. Tegen de nu volgende invasie over de a-lijn heeft hij geen verweer.

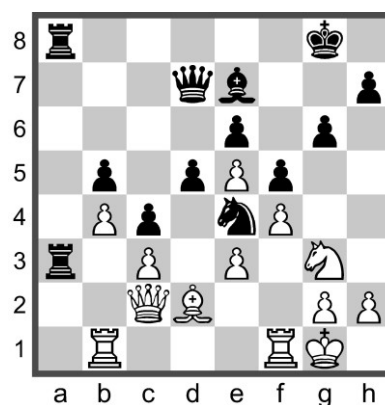
3... ♖fa8 4. ♖ab1

Geeft toe dat het hem niet lukt om te opponeren. 4. Db2 faalde op 4. ... axb4 5. axb4 gevolgd door een algehele ruil op a1 waarna de loper op d2 blijft hangen.

4... axb4 5. axb4 ♖a3

Het eerste succesje, de enige open lijn is in handen van zwart. De tekstzet is beter dan 5. ... Ta2 6. Tb2 en zwart dreigt het bezit van de open lijn weer te moeten prijsgeven.

6. ♘g3

Stelling na: 6. ♘g3

Of 6. ♙c1 ♖a2 7. ♖b2 ♖a1 8. ♖b1 ♖xb1 9. ♙xb1 ♙a7

6... ♖8a4!

Weer een sterke zet, de dame kan meestal het beste 'achterop' staan bij een verdubbeling of tripleren.

7. ♘xe4 dxe4

Uiteraard neemt zwart met zijn pion. Veld d3 kan nu ook benut worden.

8. ♖f2 ♙d3!

En dat gebeurt dan ook.

9. ♙c1 ♖a2

Het tweede succesje: de tweede rij begint interessant te worden voor zwart.

10. ♙e1 ♖c2 11. ♖d1 ♖aa2

Het derde succes: de tweede toren is ook geïnfiltreerd.

12. g3

!@ White= ♙g1, De1, Td1, Tf2, Ld2, b4, c3, e3, e5, f4, g3, h2. Black= *♙g8, Dd3, Ta2, Tc2, Le7, b5, c4, e4, e6, f5, g6, h7.

12. ♙c1 ♖xf2 13. ♖xd3 ♖xg2+ 14. ♙h1 ♖xh2+ 15. ♙g1 ♖ag2+ 16. ♙f1 cxd3

12... ♙d8!

Hiermee geeft zwart zichzelf het beslissende zetje. De loper streeft naar de diagonaal a7-g1 waarmee hij de zwakke pion op e3 aanvalt en combinaties met ... Txd2 actueel beginnen te worden.

13. ♖c1

Dat kost groot materieel maar er was geen adequaat antwoord meer.

13. ♖g2 Het is interessant om te zien hoe zwart het hierna kan beslissen. 13... ♙b6 14. ♖h3 ♖f7 Ik geef een voorbeeld. 15. ♖g2 h6 16. ♖h3 g5 17. ♖g2 g4 Zwart vergroot zijn ruimtevoordeel en zet eerst de koning op een veilig plekje. 18. ♖h1 h5 19. ♖g2 ♖g6 20. ♖h1 ♖a7 De toren gaat dan de druk via de d-lijn opvoeren en kan mogelijk ook naar de h-lijn. 21. ♖e2 (21. ♖c1 faalt nu op het fraaie 21... ♖a1! 22. ♖xd3 ♖xc1 met winst.) 21... ♖d7 22. ♖g2 ♖xc3 en na verlies van deze pion is het echt voorbij. 13... ♖xf2 14. ♖xd3 ♖g2+ 15. ♖f1 exd3

0-1

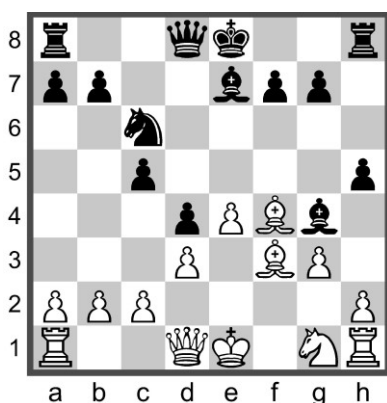
Cobo, E. – Suetin, A.

♟️ QUIZVRAAG 06 / quiz 34, 1968

1. e4 c5 2. ♘c3 e6 3. g3 ♘c6 4. ♙g2 ♘f6 5. d3 ♙e7 6. f4 d5 7. ♘h3 d4 8. ♘e2 e5 9. ♘f2 h5? 10. ♘g1 ♘g4 11. ♘xg4 ♙xg4 12. ♙f3!? 12... exf4 13. ♙xf4??

Om te proberen de slechte loper af te ruilen.

12... exf4 13. ♙xf4??

Stelling na: 13. ♙xf4??

Oplossing:

Een vreselijke positionele fout die zwart in het voordeel brengt. Ziet u hoe hij moet spelen?

13. gxf4 was noodzakelijk en wit houdt na 13... ♙h4+ 14. ♖f1 goed spel.

13... g5!

Een zeer sterk antwoord op wits strategische misser. Met de tekstzet verovert zwart het essentiële veld e5 waardoor hij groot positioneel voordeel krijgt.

14. ♙d2 ♘e5 15. ♖e2

15. h3 ♙e6! 16. ♙xh5 g4! 17. hxg4 ♙xg4+–

15... ♖b6 16. 0-0-0!

Wit laat zich verleiden tot deze gevaarlijke zet. Beter was 16. b3.

16... ♖c8

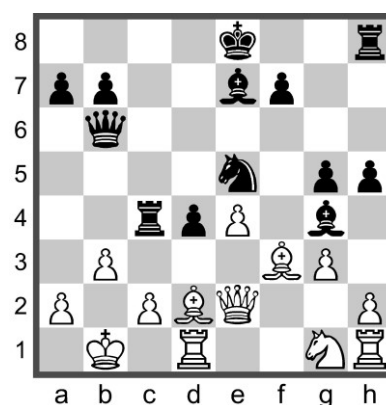
Dreigt sterk 17. ... c4.

17. b3?

Maar dit stopt de dreiging geenszins.

17... c4! 18. dxc4

18. bxc4?? ♙a3#

18... ♖xc4 19. ♖b1

Stelling na: 19. ♖b1

19... ♖xc2!

Zwart gaat op volle kracht verder. Dit schijnoffer toont de kracht van het sterke paard op e5.

20. ♙xg4

20. ♖xc2? d3+

20... hxg4 21. ♙a5

Een wanhoopspoging om er nog iets van te maken maar zwart heeft een pasklaar antwoord geprepareerd.

21... d3! 22. ♙xb6 dxe2 23. ♖e1 ♘d3

Het paard deelt de genadeklap uit.

24. ♘xe2

A) 24. ♖xe2 ♖c1#

B) 24. ♖xc2 ♘xe1+ 25. ♖d2 ♙b4+ 26. ♖xe2 axb6

24... ♖b2+ 25. ♖a1 axb6

0-1

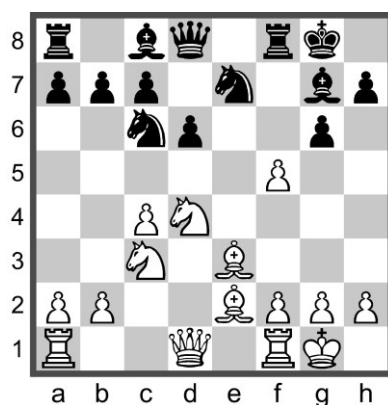

Fedorowicz, J. – Goodman, D.

QUIZVRAAG 07 / quiz 35, 1979

1. d4 g6 2. c4 ♖g7 3. e4 ♘c6 4. ♙e3 e5 5. ♘f3 exd4
6. ♘xd4 ♘ge7 7. ♘c3 d6 8. ♙e2 0-0 9. 0-0 f5 10.
exf5

Stelling na: 10. exf5

Wat komt er na 10. exf5?

Oplossing:**10... ♙xd4!**

Een opmerkelijke beslissing. Zwart geeft zijn mooie loper voor een paard en lijkt daarmee ook vrijwillig zijn koningsstelling te verzwakken. De voordelen zijn echter groter. Na

11. ♙xd4 ♘xf5

verkeert de loper op d4 in grote problemen. Zo faalt

12. ♙e3

12. ♘b5 a6 13. ♙c3 axb5 14. cxb5 ♘ce7 wit niet voldoende compensatie voor het geofferde stuk zoals bleek uit meerdere partijen:

12... ♘xe3 13. fxe3

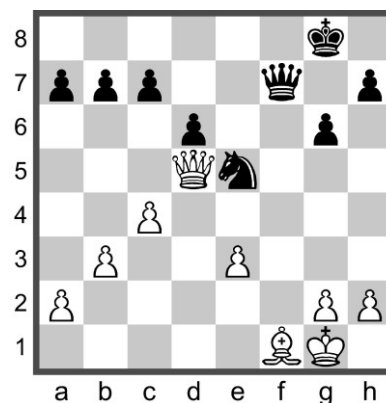
Zwart heeft de zwartveldige witte loper weer teruggekregen en mag nu bogen op een zeer prettig positievoordeel. Niet alleen speelt de zwakke pion op e3 wit parten, vooral het bezit van veld e5 is van groot belang.

13... ♙e6 14. ♖d2 ♖e7 15. ♖xf8+ ♖xf8 16. ♖f1 ♖xf1+ 17. ♙xf1

Wit heeft alle torens geruild in de hoop minder problemen met de zwakke van pion e3 te ondervinden. De zwakke van veld e5 laat zich echter vooral in het eindspel voelen.

17... ♘e5 18. ♘d5

Het is de vraag of wit hierop vooruit gaat. Weldra mag zwart afwikkelen naar het eindspel van goed paard tegen de slechte loper.

18... ♖f7 19. b3 ♙xd5 20. ♖xd5?

Stelling na: 20. ♖xd5?

Wit werkt goed mee. Het is beter om de dames op het bord te laten, nu kan zwart op zijn gemak het verworven voordeel proberen uit te buiten.

20... ♘g4!

Zwart besluit onder nog gunstigere omstandigheden de dames te ruilen. Door de pion van e3 naar e4 te lokken (=lees dwingen) worden twee belangrijke velden (d4 en f4) verzwakt waarop de zwarte koning straks kan proberen binnen te komen.

21. e4

21. ♖d2 kost een pion na 21... ♖e6

21... ♖g7 22. ♖xf7+ ♖xf7 23. h3 ♘f6 24. ♙d3 ♖e6 25. ♖f2 ♖e5 26. ♖e3 c6 27. ♙c2 d5!

Een zeer opmerkelijke beslissing. Zwart lijkt in een klap het zo moeizaam verworven positionele voordeel weg te geven. Hij ruilt twee pionnen van wit, die op de verkeerde kleur staan, zomaar af. De tekstzet dient een hoger doel. Door de ruil wordt de witte koning uit het centrum verdreven en kan zwart via de velden d4 en c3 proberen zijn koning op de zwakke witte damevleugel binnen te laten komen.

28. exd5 cxd5 29. cxd5 ♘xd5+ 30. ♖f3**A) 30. ♙d3 faalt op 30... ♘f4+**

B) 30. ♙d2 ♖f4 en zwart gaat op de zwakke witte koningsvleugel af.

30... b5

Weer sterk gespeeld. Het oprukken met de koning kan altijd nog. Eerst dient zwart zijn damevleugelpionnen (die straks het werk moeten doen!) naar voren te spelen.

31. a3 ♙d4 32. h4 ♙c3 33. ♙d1 ♙d2

Het lijkt wel een ware zegetocht die de zwarte koning aan het maken is.

34. ♙e2 ♘c3 35. ♙f1 ♙c2 36. ♖f4 ♖xb3 37. ♙g5 ♖xa3 38. ♖h6 ♖b4?

Het is nu op een wedloop aangekomen en zwart grijpt mis. Hij had direct moeten oprukken met zijn a-pion.

38... a5!

39. ♖xh7 a5 40. ♖xg6 ♘d5?

Weer een aarzeling die de winst zelfs weggeeft! Win-nend was 40. ... a4.

40... a4

41. h5 ♘f4+ 42. ♖g5 a4 43. h6 ♘e6+ 44. ♖f6??

Toch nog gerechtigheid. Wit gaat ook de fout in. Hij had remise kunnen maken met 44. ♖f5.

44... a3

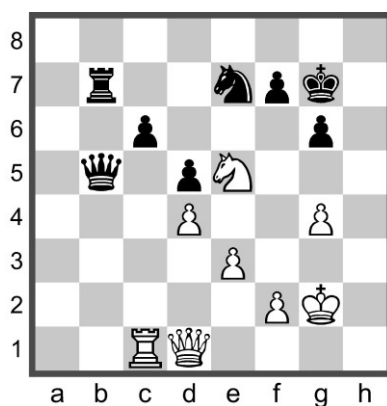
0-1

Petrosian, T. – Rossetto, H.

📁 QUIZVRAAG 08 / quiz 37, 1958

1. d4 ♘f6 2. ♘f3 d5 3. c4 e6 4. ♘c3 ♙e7 5. cxd5 exd5 6. ♙f4 c6 7. ♖c2 ♘a6 8. a3 0-0 9. e3 ♘c7 10. ♙d3 ♘e6 11. ♙e5 g6 12. 0-0 ♘g7 13. b4 a6 14. ♙xf6 ♙xf6 15. a4 ♙f5 16. ♙xf5 ♘xf5 17. b5 axb5 18. axb5 ♖d6 19. bxc6 bxc6 20. ♘a4 ♖fb8 21. ♘c5 ♖e7 22. ♘d3 ♖b7 23. ♘fe5 ♙xe5 24. ♘xe5 ♖xa1 25. ♖xa1 ♘e7 26. g3 ♖b2 27. ♖d1 h5 28. ♖c1 ♖b6 29. h3 ♙g7 30. ♙g2 ♖a3 31. ♖a1 ♖b2 32. g4 hxg4 33. hxg4 ♖b7 34. ♖c1 ♖b5

Stelling na: 34... ♖b5

Beoordeel de stelling.

- A) Wit staat iets beter, maar het is niet genoeg om te winnen.
- B) Zwart staat beter.
- C) Wit staat duidelijk beter en heeft uitstekende winstkansen.
- D) Het is gelijk, remise lijkt de meest waarschijnlijke uitslag. Motiveer ja antwoord.

Oplossing: 35. ♖f3!

Wit staat duidelijk beter en het ziet er naar uit dat zwart na deze zet de nederlaag nauwelijks meer zal ontlopen. Om te beginnen zit zwart met handen en voeten gebonden aan zijn zwakke pion op c6. Daarnaast heeft hij problemen met zijn koningsstelling, f7 is een kwetsbaar punt, zeker omdat zijn stukken niet of nauwelijks aan die kant het bord kunnen ingrijpen. 35. g5 ♖c7 36. ♖f3 ♘f5 37. ♖h1 ♙f8 (37... ♖b8 38. ♖h3 ♖g8 39. ♘g4 ♙f8 40. ♘h6 ♘xh6 41. gxf6) 38. ♘g4 ♖b4 (38... ♙e7) 39. ♘f6 ♙e7 40. ♖h8 ♖c8

35... f6

35... f5 36. gxf5 gxf5 37. ♖h5! en de zwarte koning wordt in een matnet gedreven. 37... ♘g8 38. ♖g6+ ♙f8 39. ♖xc6 en zwart kan het gevoeglijk vergeten.

36. g5!!

Deze wending zal de zwartspeler rauw op zijn dak zijn komen vallen. Had u deze zet zien aankomen?

36... ♘f5

Dit staat min of meer gelijk met kapitulatie, maar de alternatieven waren evenmin hoopgevend voor zwart.

A) 36... fxe5 37. ♖f6+ ♙g8 38. ♖h1

B) 36... fxg5 37. ♖f7+ ♙h8 38. ♖h1#

C) 36... ♘g8 37. gxf6+ ♘xf6 38. ♖xc6

37. gxf6+ ♙xf6 38. ♖xc6+

Niet alleen maakt wit nu een pion buit, belangrijker is dat de zwarte koning het vrije veld in moet.

38... ♙e7 39. ♖f4

Petrosian speelt het er positioneel. Een aanvalsspe-ler had hier ongetwijfeld het sterkere Overigens hield de zwartspeler het nu ook voor gezien.

39. ♖h3! gevonden, waarna het snel bekeken is.

1-0

